

ಆರೋಗ್ಯ

ನೀವು ಬಲರಾ ಮೊಲದ ಜ್ವರ

ಟುಲರೀಮಿಯಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಕಾಡುವ ಪಶುಜನ್ಯ ಕಾಯಿಲೆ. ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳವಾದ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು 'ಮೊಲದ ಜ್ವರ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುವುದಿದೆ. ಸರಳವಾಗಿ ಪತ್ತೆಯಾಗದ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವೂ ಹೌದು.

■ ಡಾ. ಎಂ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್

ಟುಲರೀಮಿಯಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುವ ಒಂದು ಸೋಂಕು ರೋಗ. ಪ್ರಾಣಿ, ಮನುಷ್ಯ, ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದರೂ ಪತ್ತೆಯಾಗದೆ, ತಪಾಸಣೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಡುವ ಈ ಕಾಯಿಲೆ - ಸಾಮಾನ್ಯದ್ದಾದರೂ ಅಪರೂಪದ್ದು ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಟುಲರೆ ಕೌಂಟಿಯಲ್ಲಿ (ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯ) ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ, 1912ರಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಕಾಯಿಲೆಯೊಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು! ಅದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹಲವಾರು ಮೊಲಗಳು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ತವು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮೊಲಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೂ ಕಾಯಿಲೆ ಹರಡಿತು! ಕೆಲವರು ಸತ್ತರು. ಈ ವಿಚಿತ್ರ, ನಿಗೂಢ ಕಾಯಿಲೆ ಯಾವುದು?

ಜನ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದರು. ಕಾಯಿಲೆ ಯಾವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗದ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂದಿ ಆ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಹೆಸರೇ ಇಟ್ಟರು - 'ಟುಲರೆ ಕಾಯಿಲೆ'. ಕೆಲವರು 'ಮೊಲ ಕಾಯಿಲೆ' ಅಂದರು.

ಅಮೆರಿಕದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ (ಯು.ಎಸ್.ಪಿ.ಎಚ್.ಎಸ್.) ವೈದ್ಯ ಜಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಮ್ಯಾಕ್ಯಾಯ್, ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಮೊಲಗಳಿಂದ ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ. ಆದರೆ ಕಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು, 1947ರಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಅಮೆರಿಕದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮೊಲಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೂ ರೋಗಿಗಳಿಂದಲೂ ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ. ಮೊಲಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ

ಹರಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದ. ಈ ಮೊಲಮಾರಿ ಟುಲರೆ ಪಶುಜನ್ಯರೋಗ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ, 'ಟುಲರೆನ್ಸಿಸ್' ಎಂದು ಕಾಯಿಲೆ ಹೆಸರಿಸಿದ. ಆ ನಂತರ ರೋಗಾಣುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವೈದ್ಯನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಊರಿನ ಹೆಸರೂ ಸೇರಿಸಿ ರೋಗಾಣುವಿಗೆ 'ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್‌ಜಿಲ್ಲಾ ಟುಲರೆನ್ಸಿಸ್' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

'ಟುಲರೆನ್ಸಿಸ್' - ಇದೊಂದು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ. ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿರುವ ಜೈವಿಕ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಜೀವಾಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು! ಇದಕ್ಕೆ ಟುಲರೆನ್ಸಿಸ್, ಟುಲರೀಮಿಯಾ, ಡೀರ್ ಫೈ ಫೀವರ್ (ಜಿಂಕೆ ನೋಣ ಜ್ವರ), ಮೊಲ ಜ್ವರ, ಲೆಮಿಂಗ್ ಫೀವರ್ (ಸ್ಕ್ವಾಂಡಿನೇವಿಯಾನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ), ಪಹವಂತ್ ಕಣಿವೆ ಜ್ವರ (ಉಟಾಹ್, ಅಮೇರಿಕ), ಓಹಾರ ಫೀವರ್ (ಜಪಾನ್), ಯಾಟೋ - ಬಯೋ (ಜಪಾನ್) - ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಟುಲರೆನ್ಸಿಸ್ ಕಾಯಿಲೆ ಅಮೆರಿಕ, ಯೂರೋಪ್, ರಷ್ಯಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕೆನಡಾ ಏಷ್ಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲೂ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. (2014ರಲ್ಲಿ ಇಂದೋರ್‌ನಲ್ಲಿ).

ರೋಗಾಣುಗಳು ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಕುರಿ, ಹೀಗೆ ನೂರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿ, ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. 25 ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲೂ ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಉರಗ, ಉಭಯಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಲಗಳು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಹರಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಉಣ್ಣೆಗಳು, ಸೊಳ್ಳೆ ಮತ್ತಿತರ ಕೀಟಗಳೂ ರೋಗಾಣುಗಳ ಮೂಲಾಶ್ರಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ರೋಗ ಪ್ರಸಾರ

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತೊಗಲು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶವ, ಮಣ್ಣು, ಕೆಸರು, ನೀರು, ಧೂಳು, ಕಾಳು, ಒಣ ಹುಲ್ಲು, ತಿಗಣೆ, ಕಸದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ರೋಗಾಣುಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಲ್ಲಿನೀರು, ಕೆಸರುಮಣ್ಣು, ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೊಲದ ಮಾಂಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಜನರ ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಬಾಯಿ, ಚರ್ಮದ ಗಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಶರೀರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಉಣ್ಣೆ, ಸೊಳ್ಳೆ, ಜಿಂಕೆ ನೋಣ, ಕುದುರೆ ನೋಣ, ನಾಯಿ ಉಣ್ಣೆ ಮತ್ತಿತರ ಕೀಟಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಡಿತದಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳ ಮಾಂಸ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸೋಂಕು ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಸೋಂಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಲುಷಿತ ಆಹಾರ, ನೀರು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ, ಸರಿಯಾಗಿ